

Spolek Philokallia

Zpráva o činnosti za rok 2020

PHILO
KALLIA

Obsah

Základní údaje	3
Činnost a cíle spolku.....	3
Festival pravoslavné hudby ARCHAION KALLOS 2020.....	3
Philokallia Ensemble	6
Vědecko-vzdělávací činnost	7
Sponzoři a partneři.....	8
Mediální ohlasy	9

Základní údaje

Název: Spolek Philokallia

Právní forma: spolek

Sídlo: Chodská 1419/14, Praha 2, Vinohrady, 120 00

IC: 28553829

DIČ: CZ 28553829

Schránka: 4t4ehzm

Bankovní spojení: 5594358001/5500

Telefon: 776561698

Email: info@philokallia.com

Web: <http://www.philokallia.com>

Člen představenstva, předseda: PhDr. Marios Christou, Ph.D.

Spisová značka: L 17582 vedená u Městského soudu v Praze

Činnost a cíle spolku

Již od roku 2007 působí Spolek Philokallia v ČR jako právnická osoba, která organizuje hudební události (koncerty, festivaly apod.), a také jako vokálně-instrumentální soubor. Mezi cíle spolku patří mimo jiné prezentace hudebních děl a souborů, které navzdory své vysoké umělecké hodnotě nejsou v České republice známé, dále uvádění děl mladých umělců a také vyvíjení hudebně-vzdělávací a výzkumné činnosti, jako je např. pořádání přednášek, workshopů, konferencí apod.

Součástí činnosti spolku je pořádání renomovaného **mezinárodního festivalu pravoslavné hudby Archaion Kallos** (od r. 2010), přední **mezinárodní muzikologické konference Duchovní hudba na Východě a na Západě** (od r. 2016), **workshopu Sacred music workshop East and West** (2019) a v neposlední řadě i koncertní činnost **Philokallia Ensemble**.



Festival pravoslavné hudby ARCHAION KALLOS 2020

Archaion Kallos je **jediný** festival svého druhu v ČR. Snahou organizátora bylo upozornit na skutečnost, že hudba východního křesťanství je nedílnou součástí evropské kultury a vážné hudby. Zároveň se snažil zaplnit mezeru, která u nás v této oblasti panuje, protože pravoslavné hudbě se v České republice žádný festival, ani žádný umělecký soubor soustavně nevěnuje.

Festival dává prostor nejen již etablovaným tělesům (např. české sbory - **Pražský komorní sbor, Martinů voices, Schola Gregoriana Pragensis**; zahraniční sbory - **Tropos, sbor Koviljského kláštera** aj.), ale také mladým interpretům, kteří svou kariéru teprve začínají (např. komorní smíšený sbor **Subito** či ženský sbor **Bubureza** aj.). Bohatý a různorodý program festivalu nabízí autentický **byzantský chorál, ranou slovanskou polyfonií**, slavné duchovní skladby mistrů vyspělého slovanského vícehlasu (**Maksym Berezovsky** aj.) a skladby renomovaných autorů postmoderny (**A. Pärt, A. Schnittke, K. Penderecki** aj.).

Každý rok jsou součástí festivalu **světové premiéry skladeb českých žijících autorů**, kteří se inspiroují pravoslavnými liturgickými texty: v roce 2011 se představili **J. Gemrot** a **H. Bartoň**, v roce 2012 **S. Hořinka** a **J. Vičar**, v roce 2013 **J. Marek** a **T. Pálka**, v roce 2014 **J. Vöröšová** a **S. Smejkalová**, v roce 2015 **J. Dušek** a **P. Koronthaly**, v roce 2016 **S. Hořinka** a **J. Dřížal**, v roce 2017 **M. Klusák** a **J. Trojan**, v roce 2018 **J. Rataj**, v roce 2019 **M. Rataj**. A také **české premiéry známých zahraničních autorů: Philip Glass, Alexander Knaifel** ad.).

Přínosem festivalu Archaion Kallos je prezentování pravoslavné hudby jakožto nedílné součásti vážné hudby (zejména sborového zpěvu a vokální tvorby) a evropské kultury. Hodnotná je především jeho **objevná dramaturgie**, která dává posluchačům příležitost poslechnout si jedinečné skladby včetně světových premiér českých skladatelů, české premiéry zahraničních autorů a novodobé premiéry v podání vynikajících umělců. Festival zároveň podněcuje i bádání a zajímavé objevy na poli muzikologie.

Nezanedbatelným přínosem je také možnost, kterou nabízí festival Archaion Kallos českým umělcům k prezentaci a českému publiku k seznámení se se zahraničními interprety, kteří dosud v Praze nevystupovali. Místem konání festivalu je chrám sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici, který je významnou pražskou památkou (*Národní památník hrdinů heydrichiády*), s níž se mohou návštěvníci prostřednictvím festivalu seznámit. Pro českou historii významné místo v centru Prahy tak každoročně ožívá festivalem duchovní hudby.

Nedílnou součástí festivalu jsou samozřejmě také doprovodné akce, jako jsou například tematické výstavy, přednášky, workshopy a jiné.

Festival pravoslavné hudby Archaion Kallos v roce 2020 byl, byť v upravené podobě, realizován a můžeme konstatovat, že se podařilo mnoho krásného z jeho programu uskutečnit. Proběhlo několik úspěšných akcí, například **Celonoční bdění ke svátku sv. Jana Koukouzelise** (30. 9. 2020), na kterém vystoupili vynikající řečtí sólisté s autentickou liturgií z hory Athos, a online koncert s názvem „**Byzanc jinak!**“ (20. 10. 2020) v podání řeckých umělců **Gerasimose Papadopoulos** a **Alexandry Papastergiopoulou**. Tito hudebníci nás přenesli až do Athén, kde představili řeckou duchovní lidovou hudbu, jak se obvykle děje během každého ročníku festivalu.

Dalším úspěchem je také nahrávání a vysílání koncertu „**Filokalie dneška**“ Českým rozhlasem. Tento koncept představuje českému publiku současnou instrumentální hudbu inspirovanou pravoslavnou tradicí. V letošním ročníku se jednalo o českou premiéru skladby *Annunciation* **Philipa Glasse**, světovou premiéru skladby *Makom*, kterou na objednávku festivalu napsal **Jan Dřížal**, českou premiéru skladby *Kharama* **Ivana Moodyho** a *Fratres* **Arvo Pärta**.

Ve spolupráci s mezinárodně uznávanou organizací pro duchovní hudbu ISOCM se uskutečnila také online přednáška přední rakouské muzikoložky **Niny-Marie Wanek** o muzikologovi **Egonu Welleszovi**.

Součástí festivalu byla i výstava malovaných křížů podle tradice Veselého hřbitova v Rumunsku. Smutnou zprávou bohužel je, že výstava malovaných křížů, která se konala v chrámu sv. archanděla Michaela v Kinského sadech, zcela shořela spolu s kostelem.

A především bylo možné zúčastnit se **Workshopu umění interpretace byzantského chorálu** pod vedením muzikoložky a profesorky Aristotelovy univerzity v Soluni **Marie Alexandru**, dirigenta **Maria Christou** a zpěvačky a lektorky byzantského zpěvu **Evanthie Vavoulioti**.

Přestože šlo o bezpochyby nejnáročnější ročník festivalu a Spolek Philokallia musel čelit mnoha problémům, „starobylou krásu“ (tj. *archaion kallos*) pandemie nezničila. Články, dokumentující průběh festivalu Archaion Kallos 2020 si můžete přečíst na portálech o klasické hudbě klasikaplus.cz ([zde](#)) a [Harmonie](#) ([zde](#)).



Philokallia Ensemble

Philokallia Ensemble je profesionální vokální soubor, který založil Marios Christou v září roku 2005. Zaměřuje se na historicky poučenou interpretaci byzantské hudby a post byzantské hudby, ale také na slavné duchovní skladby mistrů vyspělého slovanského vícehlasu (S. Rachmaninov, A. Kastalskij aj.), až po díla předních současných autorů, jako je např. Arvo Pärt a Ivan Moody. Členy souboru jsou většinou studenti či absolventi Pražské konzervatoře, Akademie múzických umění a hudebních oborů Karlovy univerzity.

Soubor pravidelně vystupuje na koncertech (Rudolfinum, České muzeum hudby, Parlament ČR ad.) a také se účastní významných hudebních festivalů (v poslední době např. Velikonoční festival duchovní hudby v Brně, Svatováclavské slavnosti a mnohé další).

V roce 2020 podal Philokallia Ensemble vynikající výkon mimo jiné na bohoslužbě s názvem **Celonoční bdění ke svátku sv. Jana Koukouzelise aneb Hudba ze Svaté hory Athos**, která se konala v rámci festivalu pravoslavné hudby **Archaion Kallos 2020**, kde zazněla historicky poučená interpretace byzantské hudby.



Vědecko-vzdělávací činnost

Po velkém úspěchu společných mezinárodních projektů se společností pro duchovní hudbu **ISOCM**, jako byla například konference **Duchovní hudba na Východě a na Západě** (Praha 2016 a 2018), zorganizovaly **Spolek Philokallia** a společnost **ISOCM** v roce online přednášku přední rakouské muzikoložky **Niny-Marie Wanek** o muzikologovi Egonu Welleszovi. Dalším bodem programu byl **Workshop umění interpretace byzantského chorálu** pod vedením muzikoložky a profesorky Aristotelovy univerzity v Soluni **Marie Alexandru, Maria Christou** a zpěvačky a lektorky byzantského zpěvu **Evanthie Vavoulioti**.



Sponzoři a partneři

Spolek Philokallia pořádal v roce 2020 své projekty ve spolupráci a s finanční podporou následujících institucí:

Sponzoři:

Ministerstvo kultury ČR, Státní fond kultury ČR, Hlavní město Praha, Městská část Praha 2, Pravoslavná církev v českých zemích, Osa – Ochranný svaz autorský, Nadace Český hudební fond, Kyperská pravoslavná církev, HAMU, Nadace Bohuslava Martinů, chrám Zesnutí přesvaté Bohorodice, chrám sv. Michala v Kinského zahradě, Greek Transport and Logistic, Greek Corner, s. r. o., Nakladatelství Pavel Mervart a další.

Partneři:

Velvyslanectví Kyperské republiky, HAMU, Pravoslavný chrám sv. Cyrila a Metoděje, Pravoslavná církev v českých zemích

Mediální partneři:

ČRo Vltava, časopis Harmonie, KlasikaPlus, Radio Proglas, Televize Noe, UNIVERSUM – revue České křesťanské akademie, Unie českých pěveckých sborů



Mediální ohlasy

„Několikahodinové Celonoční bdění dalo pocítit, jaké by bylo octnout se na svaté hoře Athos a zažít autentickou pravoslavnou liturgii.“

„Počet účastníků workshopu umění interpretace byzantského chorálu dokazuje, že zájem o byzantskou hudbu rok od roku roste.“

www.klasikaplus.cz (celý článek [zde](#))

„Bdění se tak mohlo stát nejen symbolicky vnitřním nočním dialogem, nad kterým opět vychází světlo.“

www.klasikaplus.cz (celý článek [zde](#))

„Starobylou krásu pandemie nezničila...“

Časopis Harmonie (celý článek [zde](#))

Další ohlasy v médiích:

Český rozhlas [zde](#)

